Dzisiejszy numer zawiera 8 stron — *Cena pojedyńczego egzemplarza 15 groszy*

GŁOS WĄBRZESKI

Przedpłata: w ekspred. miesięcznie 1,50 zł z odnoszeniem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeń, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 łam.) 10 gr, za reklamy na str. 3-łam. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstem ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski" wychodzi trzy razy tygodn. i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11 Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Piątek, dnia 3 **Ogł. Konst. 3 Maja.**
Sobota, dnia 4 Florjana
Niedziela, dnia 5 Monik wdow

Dziś	wschód słońca o godz.	4 28	zach.	6 42
Jutro	„ „ „	4 26	„	6 42
Dziś	„ księżyca „	17 26	„	4 [illegible] 3

Nr. 53 | Wąbrzeźno, piątek 3 maja 1929 r. | Rok IX

TRZECI MAJA

Biją dzwony...
„Krzyk szczęścia wśród murów szaleje,
śmieją się młodzi, starzy, każdy dom się śmieje,
jakgdyby nagle, z pełni wiosennego słońca,
zrodziła się radość, wszechżyciem tętniąca.

Naród ma Konstytucję!
A przyszła w pokoju,
bez głów ściętych, barykad, bez krwawego boju.

Przyszła, jak nagle owoc z kwiatu się rozwija,
jak żniwo przychodzi dobre, gdy Bóg sprzyja.

Wolność! Równość! Braterstwo!
O, jak biją dzwony,
zda się w spiżu zaklęta same szczęsne tony,
„Król z narodem" a z królem idzie naród cały,

Bo żadne ręce krwawe nie są w tym narodzie,
stworzono Konstytucję w miłości i zgodzie!
To nie Stanisław August, król smutnej pamięci,
wiedzie ten lud w katedrę, do świętego Jana
To „Król Duch" wjazd triumfalny w Polskie Państwo święci!
To możliwość rozwoju każdemu z nas dana.

A dziś... Ta Konstytucja, to kamień węgielny,
położony przez ojców pracowite dłonie.
Nie zdołał je nam wydrzeć żaden wróg śmiertelny.
— — — — — — — — — — — — —
W proch zdruzgotała wojna strony najeźdników,
zaborcze, czarne orły, runęły z błękitów.
Gdzież króle, co do boju stały niewolników?
— — — — — — — — — — — — —
Gdzież marny szych zwycięstwa, chwały i zaszczytów?!
— — — — — — — — — — — — —
Z ogólnego zamętu zerwał się ptak biały
i przysiadł smutny na polskim ugorze,
chciałby pewno w błękity skierować lot śmiały,
wolny jest... a do lotu zerwać się nie może,
Bo Król Duch dziś w narodzie jest jak Król bez ziemi.
Jak smutny tułacz próżno szukając drogi
Kędy przejdzie, to ludzie ponurzy i niemi,
zawierając wierzeje, nie puszczają w progi.

On! Który jeden berło winien mieć wśród ludu,
On! który duchom, skrzydła oświaty przynosi!
On! Pan wszelkiego trudu i wszelakiego cudu,
Pośród swego narodu próżno tronu prosi.

Wolność...
To wolność ducha, to ducha potęga,
w wiecznej niewoli ona, kto wciąż ziemią żyje,
chociaż mu obcy łańcuch już dłoni nie sprzęga,
stokroć gorszym łańcuchem własną spętał szyję.

Równość...
O! to nie równość bogactwa lub stroju,
to wartość naszej jaźni, równość ludzkiej duszy,
o tę równość nam walczyć w najszlachetniejszym boju,
bo ona jedna, trwale, kajdany kast kruszy.

Braćmi jesteśmy wszyscy, jeden los nam dany,
jedna kolebka wita i jeden grób czeka,
ale są w tem braterstwie różnice i stany,
jak długo lotu myśli, naród się wyrzeka.
Więc i dziś, Naród z Królem!
Król Duch niech nam włada,
Niech nas wiedzie w kraj myśli! W świat dążeń i czynów
Nie upadnie, bo taki naród nie upada,
który po drogach światła, szuka swych wawrzynów.

M. CZESKA-MĄCZYŃSKA.

W rocznicę Konstytucji 3-go Maja

Dziejowa chwila Konstytucji 3-go Maja 1791 roku — dziś jedno z największych świąt narodowych w Polsce — to **tryumf i zasługa naszej Ojczyzny na polu cywilizacji, postępu i prawa, to największy czyn odradzającego się narodu,** który chciał żyć wolny, mocny i potężny.

Konstytucja 3 Maja pozostanie też po wieczne czasy świadectwem, **ile zdrowej potęgi tkwi w duszy narodu polskiego,** skoro w chwili, kiedy gdzieindziej obalały się trony i przelewały strumienie krwi, kiedy na Polskę padały gromy, naród ten spełnił **wielki czyn zgody i zrównania i w mocnem poczuciu państwowem, z silną stanowczością przeprowadził prawdziwe dziejowe reformy.**

Wielka ta chwila nadania narodowi praw, **które miały mu pomóc do zerwania pęt niewoli,** wzbudziła **podziw u wszystkich innych narodów i postawiła Polskę** w **rzędzie najwięcej postępowych państw.** Niemcy np. nie miały wówczas i nie posiadły jeszcze prędko równie wolnomyślnego rządu, dlatego też dokument ten prawodawstwa polskiego pozostanie **niezatartem świadectwem dążenia narodu polskiego do postępu.**

Naród polski poszczycić się może, że **współdziałanie w wielkiem dziele cywilizacji Europy wykazał dokumentami zasług położonych na każdym polu pracy. Wypisał je bowiem krwią własną na wszystkich polach walki za wiarę katolicką i wolność, wypisał je także artykułami praw tak mądrych, tak sprawiedliwych i tak wolnomyślnych, na jakie nie zdobył się żaden ówczesny naród w Europie.**

Konstytucja 3-go Maja dała Polsce **mocny i liberalny rząd, siłę zbrojną, władzę prawodawczą zaś oddała w ręce Sejmu, którego uchwały zapadać miały większością głosów,** a nie być zrywane jak dotychczas przez zgubne „liberum veto". Ministrowie już wówczas mieli być odpowiedzialni przed narodem.

Konstytucja zaprowadziła nadto **sprężystą administrację, podniosła mieszczaństwo,** poczęła **otaczać lud wiejski opieką i mocnemi prawami,** przypuściła wszystkich do praw i swobód, jakie przysługiwały dotąd jedynie szlachcie, **zapewniła ludowi opiekę i życie polskie na nowo popchnęła tory.**

Coprawda Konstytucja majowa **nie uchroniła naszej Ojczyzny od upadku, bo zaborcze państwa** sąsiednie zbyt solidarnie wzięły się do dzieła **wykreślenia Polski z karty Europy.** Ale odruch ten kraju i narodu całego złotemi głoskami wolności **zapisał Polskę w historji powszechnej,** zaś późniejszym pokoleniom dał wiarę **w lepszą przyszłość** i otuchę do dźwigania kajdan niewoli.

Nazwiska twórców Konstytucji, **Hugona Kołłątaja,** Małachowskiego i innych pozostaną po wszystkie czasy **na chlubnem miejscu w historji polskiej.** Dzisiaj każde polskie serce poruszyć się musi żywiej **ku tym praojcom naszym z 1791 roku za ich czyn tak wielki partryjotyczny.**

— — — — — — —

Lat 138 upłynęło już od owej wiekopomnej chwili naród polski przeszedł wiele porywów ku oczekiwanym świtom dożył nawet zmartwychwstania państwa, ale nie zdołało zatrzeć **wrażenia Wielkiej Konstytucji.**

Dzięki niej przystąpiliśmy próg nowej epoki z **żywemi wyobrażeniami własnej polskiej państwowości z istniejącą niewątpliwie ideologją państwową,** która nie tylko czysto historyczną miała wartość, ale którą dalej naród mógł rozwijać, uzupełniać i udoskonalać w miarę postępującej ogólnej ewolucji pojęć.

Niestety **przystępowaliśmy do tworzenia nowej Polski w okresie największego wrzenia rewolucyjnego,** jakiem po wojnie objęta została prawie cała Europa. Wciągnięci w wir potężnych wstrząśnień i nowych zjawisk, **zatraciliśmy w znacznej mierze poczucie tej żywej ciągłości historycznej, która wywiązała nas z tradycjami wielkiej Konstytucji 3-go Maja.**

Dlatego też nowa nasza Konstytucja z 17 marca 1921 roku coraz widoczniejsze okazuje braki i coraz wątlejszą treść myślową. Nie tu jest miejsce, ani nie chwila na wykazywanie błędów Konstytucji z 17 marca. Wystarczy powiedzieć, że **zamiast dać Polsce zaczerpnięty z ducha narodu ustrój umiarkowania demokratyczny z silną władzą wykonawczą i złożeniem prawodawstwa w ręce fachowe, weszliśmy na drogi skrajnego parlamentaryzmu, najmniej dostosowanego do ostatnich potrzeb kraju i do poziomu dojrzałości jego obywateli.**

Nie od dzisiaj w Sejmie i na szerokiej arenie życia politycznego w Polsce toczy się **walka o reformę** ustroju Rzeczypospolitej. Życzyć należy, aby państwo wyszło z niej bez wstrząsów i przez **stworzenia rozumnego ustroju poczęło kontynuować wielkie dzieło, rozpoczęte przez twórców Konstytucji 3-go Maja.**

—o—

Dizeń 1 maja minął naogół spokojnie.

(Wiadomość własna).

Wbrew obawom, pierwszy maj przeszedł w kraju naszym naogół spokojnie. Do większych starć między policja a świętującymi robotnikami nie doszło. Oto sprawozdania które doszły nas w ciągu nocy.

Warszawa, 1. 5. Według sprawozdań, dzien pierwszego maja przeszedł w stolicy jakoteż w województwie zupełnie spokojnie. Porządek utrzymywała policja piesza i konna.

Lwów, 1. 5. Pierwszy maj przeszedł w mieście jakoteż w województwie spokojnie.

Łódź, 1. 5. Pomimo święta socjalistycznego tramwaje kursowały normalnie. Do żadnych zaburzeń nie doszło.

Lublin, 1. 5. W przeddzień święta robotników socjalistycznych, policja aresztowała kilku komunistów i urządzony bez zezwolenia pochód demostracyjny rozwiązała.

Łuck, 1. 5. Policja aresztowała 14 komunistów którzy rozdawali literaturę komunistyczną. W dniu dzisiejszym panował zupełny spokój.

Przemyśl, 1. 5. Dzień pierwszego maja przeszedł w całem mieście zupełnie spokojnie.

Wilno 2. 5. Wczoraj przyszło do starć między komunistami a policją. Po obu stronach są ranni. Według obliczeń lżej i ciężko rannych jest 24 osoby w tem 6 policjantów. Aresztowano około 30 komunistów.

PIERWSZY MAJ ZAGRANICĄ.
W Niemczech 3 zabitych oraz kilku rannych.

Berlin, 1. 5. W dniu dzisiejszym policja do godziny 10-tej aresztowała 500 osób. Na Kośliner strase doszło do starcia między policją a manifestującymi komunistami.

Ci ostatni potworzyli na ulicy barykady i rozpoczęli strzelać do policji. W wyniku wymiany strzałów, 3 osoby zostały zabite oraz kilkanaście ciężko rannych.

O godzinie 10-tej przyszło do starć między komunistami a policją w Köln.

W Hamburgu naogół spokojnie.

We Wrocławiu policja interwenjowała i rozpędziła pochód.

WE FRANCJI.

Paryż 1. 5. W całej republice 1 maj przeszedł spokojnie. W przeciągu całego dnia aresztowano w kraju około 200 osób.

W ANGLJI.

Londyn, 1. 5. Robotnicy urządziwszy zebranie pod gołym niebem, rozeszli się spokojnie do domów. Z kraju również nie doniesiono o jakichkolwiek wypadkach.

W INNYCH KRAJACH.

Bukareszt, 1. 5. Pierwszy maj przeszedł bez większych wydarzeń.

Budapeszt, 1. 5. W całym kraju było spokojnie. Poza 2 małemi wypadkami nic nie zaszło.

Madryt, 1. 5. Dzień dzisiejszy przeszedł najzupełniej spokojnie.

Wiedeń, 1. 5. Pierwszy dzień maja minął spokojnie.

NA LITWIE PODOBNO DOSZŁO DO KRWAWYCH STARĆ.

Berlin 1. 5. Na Litwie według doniesień z Berlina, doszło do krwawych starć. Wiele jest zabitych i rannych. Bliższych szczegółów na razie brak.

KOPIEC MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

We wsi Radzionka na Śląsku usypany zostanie staraniem tamtejszej ludności kopiec ku czci Marszałka Piłsudskiego.

SZCZEŚĆ BOŻE.

Na konkursy hipiczne do Rzymu wyjeżdża ekipa polska pod kierunkiem płk. Rómla zabierając z sobą 9 koni.

ADAM PŁUG

DRZEWO ŚWIĘTE

Z TRADYCYI ZACNEGO RODU.

1) -o-

Noc była. Wicher grudniowy szalał na dworze; łamał skrzepłe gałęzie grusz i jabłoni, szturmował w okienice i wył w kominach drewnianego dworka, co, od czasu do czasu, pod silniejszem jego natarciem drżał prawie wszystkiemi zręby i szybami w okienkach dzwonił. Myśmy wszakże skupieni, w gabineciku pana Michała, ogrzanym i oświetlonym wesołym ogniem kominka, nie zważali nic a nic na srogi gniew Pochwista, serdeczną pogadanką zajęci.

Byliśmy w pięciargu: Pan Michał, przed kilkunastu laty powrócony z dalekich okolic, pani Jadwiga, zacna jego małżonka, Oleś i Zosia, dwoje ich dzieci, od lat dwunastu do czternastu, i ja nareszcie, gość ich od tygodnia.

Skończyliśmy właśnie czytać niedawno podówczas wydaną „Fabiolę", która przez kilka już wieczorów prawdziwie świętych dostarczała nam wrażeń, a której nawet i dziatwa z najżywszem przysłuchiwała się zajęciem, dając mi przedmiot do najpiękniejszych studyów psychicznych w anielskich swych obliczach, gdzie ból i rezygnacya, trwoga i zapał, zgroza i pragnienie męczeństwa, to łzami lub ogniem w oczach, to bladością lub szkarłatem w twarzyczkach, to drżeniem lub uśmiechem w usteczkach, malowały się tak żywo, tak wyraziście, że aż mi serce rosło, pełne dumy szlachetnej i wdzięczności ku Bogu, a czci dla tych rodziców, co tak dzieci swoje chować umieją...

Doczytawszy kartki ostatniej, pan Michał z uroczystem uczuciem ucałował księgę błogosławioną i rzekł, złożywszy ją pod krucyfiksem na swojem biurku:

— Oto jest dzieło, które, mojem zdaniem, dzisiaj by w każdym, i najbogatszym, i najuboższym domu znajdować się powinno na codzienne czytanie. Cześć Pismu Świętemu! Cześć martyrologii, cześć wzniosłym kaznodziejskim naukom! Wielka potęga, wielkie ich znaczenie przez wieki. Lecz na te czasy bodajże czy książka tego rodzaju, co ta „Fabiola" cudowna, nie skuteczniejsza nad wszelkie inne. Gdzieindziej bądź już sama szczytność prawd religijnych, bądź bezwarunkowość ewangeliczna, bądź oschłość wykładu, bądź wreszcie forma nadto spowszedniała, nieraz się staje bardzo wielką przeszkodą ku chętnemu, i że tak powiem, mimowolnemu poczuciu i przyjęciu nauki; tu zaś ta świeżość niezrównana, ta prostota urocza, ten pozorny brak wszelkiego artyzmu, to unikanie sztucznych efektów, ta oszczędność w posługiwaniu się wszelką cudownością w pośród cudów bez liku, ta umiejętność wtajemniczania czytelnika w domowy byt codzienny, w rodzinne i towarzyskie stosunki świętych Pańskich, żyjących jeszcze życiem doczesnem — wszystko to razem ma taki urok niezmierny, taką moc wielką, że najzimniejsze serce rozpalić, najuporniejszy umysł podbić musi koniecznie. Dlatego to tak bardzo na dzisiejsze czasy „Fabiolę" zalecam, a zalecając, nie mam na myśli samej tylko propagandy religijnej, kościelnej, nie marzę o nawracaniu protestantów do wiary w świętych i błogosławionych; idzie mi raczej o to przedewszystkiem, aby tych świętych i błogosławionych w samemże społeczeństwie sposobić. Jakkolwiek bowiem za dalekośmy już odbiegli od zapału pierwotnych czasów chrześcijańskich; a nawet i od średniowiecznego entuzyazmu; mimo to wszakże, a raczej dlatego właśnie w zimnorozumowej epoce dzisiejszej, wszelka prawda społeczna, każdy krok na drodze ku jaśniejszej przyszłości ofiarą tylko, męczeństwem okupionym być musi. Na nic tu piękne słówka, na nic najognistsze nauki, na nic rozumowanie najgłębsze; nie deklamacyą, nie mędrkowaniem, ale czynem, tylko ofiarą nam apostołować należy, a więc błogosławionych więc świętych nam trzeba! A więc na pamięć „Fabioli" nauczyć, żeby się nią cała dusza przejęła, żeby nam ona w krew żywą przeszła, żebyśmy z bohaterami jej serdecznie zbratali i jak oni cierpieli, walczyć i tryumfować umieli.

Wraz z panią Jadwigą największą słuszność Michałowi przyznałem, a każde z nas od siebie rzuciło jeszcze po kilka słówek zachwytu i uwielbienia dla wzniosłego pomysłu Kardynała Wisemana; wreszcie, niepostrzeżenie, niby odbiegając od książki, pod jej wszakże wrażeniem, zaczęliśmy gwarzyć serdecznie o wytrwaniu, poświęceniu, męczeństwie dawnych i nowych czasach, w religijnych i społecznych wzniosłych posłannictwach. I powoli, powoli, z pogadanki naszej powstała niby nowa „Fabiola", nowe martyrologium, wielkich cudów pełne, do którego pan Michał z osobistych swych wspomnień najwięcej treści dostarczył.

I badaliśmy się potem nawzajem: gdyby przyszło żyć pod nowym Neronem lub Dioklecyanem, czybyśmy mieli dość mocy ducha do wytrwania w swej wierze wobec tych męczarni straszliwych, których już samo wspomnienie dreszcz nas do przejmuje i włos się jeży; czybyśmy też zdołali z hymnem świętym na ustach do cyrku między lwy i tygrysy; czyby nas przestrach srogi nie powstrzymał wprzód, nimbyśmy na ognistych stosach stanęli, w słomę obwinięci i smołą oblani zapłonęli, jako żywe gromnice, Bogu na chwałę?

Pan Michał niemało już w swem życiu doznał i zniósł bólów, i miał czem się pochlubić, a przecież nie junaczył i nie przechwalał się wcale.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Sensacyjna afera szpiegowska.

Kobieta — szpieg występowała w przebraniu męskiem jako hrabia Grot - Galewski.

— **Warszawa,** 26. 4. W nocnych lokalach i dancingach zwracał tutaj uwagę pewien młodzieniec znany jako hrabia Grot - Galewski, który wydawał wiele pieniędzy, płacąc dolarami albo guldenami gdańskiemi. Rozrzutność jego zwróciła uwagę policji, która zaczęła go obserwować. Galewski po jakimś czasie znikł z Warszawy. Obecnie przyłapano na zielonej granicy jakiegoś młodego człowieka, który przyprowadzony do Tczewa wylegitymował się paszportem zagranicznym wystawionym na nazwisko Grot - Galewskiego. Tłumaczył się on. że niemiał zamiaru przekroczenia granicy tylko poprostu udał się na wycieczkę. Ponieważ jednak zachowywał się podejrzanie, przeprowadzono rewizję i pod podszewką ubrania znaleziono rozmaite notatki, plany i szkice. Po takiem odkryciu przystąpiono do rewizji osobistej, kazano mu się rozebrać i wtedy okazało się, że owym młodzieńcem była kobieta. Jest to żydówka z miasta Łodzi, nazywa się Sura Grünblatt. Oskarżona jest o handel kokainą i uprawianie szpiegostwa na rzecz państwa ościennego.

o—o

Niedostateczny obieg pieniężny w Polsce

Obieg pieniężny na głowę ludności wynosił w Polsce na początku roku bieżącego zaledwie 45 złotych.

Jest to w porównaniu z innemi państwami europejskiemi kwota bardzo mała i tem się też tłumaczy drożyzna pieniądza w kraju.

W tym samym czasie obieg pieniężny, przeliczony na złote polskie i na głowę, wynosił we Francji 487, w Anglji 364, w Niemczech 178.

Z tego widzimy, że w innych krajach obieg pieniężny jest daleko większy i dlatego też nie daje się tam odczuwać tak wielki brak pieniędzy, jak w naszym kraju.

Jeżeli pieniądz nie jest w obiegu, lecz leży bezużytecznie w domu, to jest to wielka strata dla ludności i ludność ta powoli ubożeje.

Kto ma pieniądze nazbyt, niech je odda na procent do banku lub powiatowej kasy oszczędności na procent chociaż z krótkiem wypowiedzeniem, tak, że pieniądz będzie zarabiał, nikt na tem nic nie traci, lecz przeciwnie zyska — a pieniędzy nigdy nie zabraknie i ogólny dobrobyt przez to wzrastać będzie.

Cyklon w Ameryce.

Donoszą z Nowego Jorku, że stan Georgia został ponownie nawiedzony przez **cyklon o wielkiej sile.**

Według dotychczasowych wiadomości około **25 osób poniosło śmierć,** zaś liczba rannych wynosi przeszło **250 osób.**

Podczas poprzedniego cyklonu miasto Cochran zostało niemal doszczętnie zrównane z ziemią, a liczba ofiar w ludziach wynosiła 17 osób. Podczas drugiego cyklonu liczba zabitych osiągnęła 65 osób.

Instrukcja w sprawie szczepienia przeciwosposowego.

Ponieważ w Rzeczypospolitej Polskiej jeszcze tu i ówdzie ospa naturalna się pojawia, trzeba się z tem liczyć że i do naszej dzielnicy choroba ta przewleczona być może. Wobec tego upraszamy, by urzędy gminne i władze policyjne pouczały przy każdej sposobności osoby interesowane, a zwłaszcza te,które przybyły z innych dzielnic, jak niebezpieczną i zaraźliwą chorobą jest ospa naturalna.

Dawniej w każdym kraju umierało rocznie na tą chorobę tysiące osób, a ci co wyzdrowieli, pozostawali oszpeceni na całe życie, a nieraz prócz tego i okaleczeni. Niejeden po ospie oślepł lub ogłuchł.

Na szczęście wynaleziono sposób walki z tą klęską, sposób prosty które zabezpiecza od zarażenia się ospą naturalną. Tym środkiem jest „szczepienie ochronne“.

Osoby, które nie zgłoszą się do szczepienia wzgl oględzin bez podania przyczyny uzasadniającej ich nieobecność, będą szczepione przymusowo na koszt własny w późniejszym terminie.

Niezależnie od tego, osoby te wzgl. rodzice, opiekunowie i inne osoby do których należy opieka nad dziećmi podlegającemi szczepieniu ulegną karze przewidzianej w art. 9 ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnemu przeciwko ospie z dnia 9 lipca 1919 r. (Dz. Pr. P. nr. 63 poz. 372) do 200 lub więcej złotych lub aresztem do 14 dni.

O ile okaże się, że szczepienie ochronne przeciwko ospie nie doszło do skutku w oznaczonym terminie z winy gminy, natenczas wyznaczy się dodatkowy termin szczepienia, a koszta z tego wynikające nałoży się odnośnej gminie.

PLAN

tegorocznego szczepienia obowiązkowego przeciw ospie.

Miejscowość szczepienia	Lokal	Szczepieńcy następujących miejscowości	Szczepienie		Oględziny	
			dzień	godzina	dzień	godzina
1. Płużnica	oberża	Płużnica, Orłowo, Ostrowo, Czaple, Bartoszewice.	8 V.	2	16. V.	2
Król. Nowawieś	oberża	Król. Nowawieś, Mgowo, Uciąż Czapelki	"	3	"	2,45
Łabędź	szkoła	Łabędź, Cymbark, Makswałd, Nielub, Trzcianek, Michałki	"	4	"	3,30
Stanisławki	oberża	Stanisławki; Gziki, Pieńki, Szczerosługi Wronie	"	5	"	4,15
Jarantowice	oberża	Jarantowice, Buk. Buczek, Sitno, Prusy	"	6	"	5
2. Myśliwiec	oberża	Myśliwiec, Zaskocz, Jaworze, Frydrychowo Sicienek Rozgart	10. V.	2	17. V.	2
Książki	"	Książki wieś i majątek, Łopatki, Brudzawki, N. Łopatki	"	3,30	"	3
Osieczek	"	Osieczek, Piwnice	"	4,45	"	4
Dębowałąka	szkoła	Dębowałąka	"	5,15	"	4,30
Niedźwiedź	"	Niedźwiedź	"	5,45	"	5
3. Trzciano	szkoła	Trzciano, Przydwórz, Sosnówka	11. V.	2	18. V.	2
Ryńsk	oberża	Ryńsk, Ludowice, Orzechówko	"	2,30	"	2,30
Orzechowo	szkoła	Orzechowo, Węgorzyn, Łądy, Sierakowo, Srebrniki	"	3,30	"	3.15
Mlewo	oberża	Mlewo, Mlewiec, N Mlewiec	"	4,15	"	4
W. Rychnowo	szkoła	W. Rychnowo, Rychnowo, Nowydwór, Marjanki	"	4,45	"	4,30
Wielkołąka	oberża	Wielkołąka, Pruskołąka, Szewa, Borówno, Elzanowo	"	530	"	5,15
4 Wałycz	szkoła	Wałycz	13. V.	2,30	21. V.	3
W. Radowiska	oberża	W. i M. Radowiska, Za Radowiska	"	3	"	3,30
Lipnica	oberża	Lipnica, Lipnica Kolon., Wielkie i Małe Pułkowo	"	4	"	4
Galczewo	szkoła	Galczewo, Galczewko, Zawada, Owieczkowo, Przeszkoda, Sokoligóra, Bożepole Nowymłyn	"	4,30	"	4,30
Łobdowo	oberża	Łobdowo, Kurkocin. Tokary	"	5,15	"	5,15
5, Zieleń	oberża	Zieleń Stary Zieleń i Za Zieleń, Pływaczewo, Piątkowo	14. V.	2	22. V.	2
Kowalewo	oberża	Kowalewo, Szychowo, Frydrychowo, Pluskowęsy dzieci małe	"	3	"	2,45
		dzieci szkolne	"	3,45	"	3,15
Chełmonie	szkoła	Chełmonie, Chełmoniec, Bielsk, Bielskie Budy, Lipienica	"	4,30	"	4
Elgiszewo	szkoła	Elgiszewo, Leśno, Tobułka	"	5,15	"	4,45

6. Ostrowite	oberża	Ostrowite, Gapa, Gajewo, Poćwiardowo i Kiełpiny i wyb.	15. V.	2	23. V.	2,30
Podzamek Golub.	szkoła	Golub Podz.. Nowawieś, Krążno, Skępsk, Lisewo	„	3	„	3,15
Golub	dom ludowy	Golub: małe dzieci	„	4	„	4
		dzieci szkolne	„	4,45	„	4,30
Hamer	szkoła	Hamer, Nadl. Konstanhjewo, Kołat, Józefat Kujawa, Mokrylas	„	5.45	„	5 30
7. Wąbrzeźno	szkoła żeńska	Szkoła żeńska	25. V.	8	31. V.	8
		„ ewangelicka	„	8 30	„	8,30
		„ Wydziałowa	„	9	„	8,45
		„ męska	„	9,30	„	9,15
	gimnazjum	Czystochleb szkolne dzieci	„	10	„	10
		Gimnazjaści	„	10 30	„	10,15
	szkoła żeńska	Wąbrzeźno, Czystochleb małe dzieci	„	4,30	„	4,30

Do szczepienia używa się ospy krowiej, powszechnie zwanej krowianką zbieranej ze zdrowych cieląt i odpowiednio przygotowanej.

Krowianka jest dla ludzi nieszkodliwą rozwija się tylko na miejscu szczepionem, nie powodując wysypki na całym ciele. Człowiek zaszczepiony krowianką któremu ospa się przyjęła jest zabezpieczony na kilka lat od zachorowania na ospę naturalną, lecz po kilku latach traci tę odporność i z tego powodu powinien poddać się powtórnemu szczepieniu. Przekonano się, że powtórne szczepienie ochronne przeciwko ospie naturalnej powinno być dokonywane w 5—6 lat po pierwszem.

Pamiętać należy o tem, że w krajach, gdzie cała ludność jest zaszczepiona przeciwko ospie naturalnej choroba ta jest nieznaną, nikt nie choruje i nie umiera z powodu ospy.

Szczepieniu poddać się winni wszyscy, a przedewszystkiem dzieci i osoby dorosłe, które nie mogą wykazać się świadectwem, że były szczepione powtórnie przeciwko ospie, ze skutkiem pomyślnym.

Szczepienie ochronne, oraz wydawanie świadectw szczepienia są bezpłatne.

Rodzice, opiekunowie i wogóle osoby, do których należy opieka nad dziećmi, odpowiedzialni są za to, żeby dzieci oddane ich opiece w przepisanych terminach były szczepione.

Dzieci nieszczepionych nie wolno przyjmować do szkół, lub innych zakładów naukowych.

Przeszkadzanie w poddaniu się innych osób szczepieniu ochronnemu, lub namawianie ich do uchylania się od szczepienia podlega karze.

Wykroczenia przeciw niniejszemu zarządzeniu, o ile czyn karygodny nie podlega ukaraniu w myśl ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych, wzgl. w myśl ogólnych postanowień karnych, będą karane w drodze administracyjnej grzywną do 200 złotych lub aresztem do 14 dni.

Kto pójdzie na ćwiczenia wojskowe.

Dowódca O. K. polecił podać do wiadomości, że w roku bieżącym będą powołani na ćwiczenia:

a) Oficerowie.

1. Piechoty (z czołgami)
2. Kawalerji
3. Artylerji
4. Lotnictwa
5. Saperów
6. Łączności
7. Samochodów
8. Żandarmerji
9. Taborów
10. Uzbrojenia
11. Sanitarnych (tylko lekarze i wet.)

następujących kategoryj:

I. wszyscy, którzy byli objęci powołaniem na ćwiczenia w ubiegłym roku, a nie odbyli ćwiczeń z jakichkolwiek powodów (za wyjątkiem reklamowanych na 12 miesięcy).

II. roczników: 1903 (po raz 1-szy), 1902, 1901, 1898 i 1893 (po raz 2-gi, oraz 1895 (po raz 3-ci), za wyjątkiem reklamowanych na 12 miesięcy.

III. wszyscy nowomianowani podporucznicy rezerwy i nowoprzyjęci oficerowie rezerwy z b. armij zaborczych (Dz. Pers. Nr. 9-28 z rocznika 1903—1893 (do 36 lat włącznie).

b) Szeregowi rezerwy.

1. Podoficerowie i szeregowcy rocznika 1903 z wyjątkiem szeregowców taborów, służby uzbrojenia, służby lotnictwa i służby intendentury.

2. Szeregowi (podoficerowie i szeregowcy), którzy podlegają powołaniu w ubiegłym roku, lecz ćwiczeń nie odbyli z różnych powodów.

3. Podchorążowie rezerwy rocznika 1905, w lotnictwie nadto 1906, prócz tego będą powołani wszyscy podchorążowie rezerwy z innych roczników, którzy dotychczas nie uzyskali warunków nominacji na ppor. rez.

4. Niektóre kategorje specjalistów artylerji przeciwlotniczej, lotnictwa i łączności oraz podoficerowie w taborach i szoferzy w samochodach.

Kategorje te zostaną określone dokładnie później.

Zasada: Rozkaz M. S. Wojsk. Biuro Og. Org. L. 1465 Org. III. 29.

SZEF SZTABU D. O. K. VIII.
(—) **Zbijewski**
Mjr. Dypl.

Do kogo należy kierować podanie o ulgi wojskowe

W związku z rozpisanym poborem do wojska — rozpoczął się okres nadsyłania przez zainteresowanych podań o odroczenie terminu odbycia służby wojskowej. Pomimo wyraźnych postanowień o powszechnym obowiązku służby wojskowej za interesowani wysyłają te podania do wszelkich instancyj władz wojskowych, pomimo, że ustawa przewiduje, że sprawy te są przekazane do wyłącznej kompetencji władz administracji ogólnej.

Stwierdzono przytem, że do M. S. Wojsk. napływają masowe z niektórych okolic prośby, pisane jednym charakterem ręki, co świadczy niedwuznacznie o silnie rozwiniętej działalności pokątnych doradców i pisarzy, którzy wyzyskują nieuświadomionych, przez co władze wojskowe zasypywane są prośbami, których uwzględnienie jest ze względów zasadniczych niemożliwe.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości ogółu ludności, że prośby o odroczenie służby wojskowej względnie zwalniania z szeregów poborowych przez władze wojskowe rozpatrywane nie będą i że tem samem składanie takich podań do władz wojskowych jest bezcelowe. (o).

OBWIESZCZENIE.

Termin płatności państwowego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1928.

Na zasadzie art. 79 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79-25 poz 550) Urząd Skarbowy podaje do publicznej wiadomości, że nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za r. 1928 zostały rozesłane do dnia 15 kwietnia 1929 roku.

Termin uiszczenia tego podatku wraz z dodatkiem komunalnym i 10 procent dodatkiem nadzwyczajnym upływa zgodnie z art 81 wyżej powołanej ustawy z dniem 15 maja 1929 r.

Nie uiszczenie w tymże terminie kwoty podatkowe ściągnięte zostaną bezzwłocznie w drodze przymusowej z doliczeniem ustawowych kar za zwłokę w wysokości 2 procent miesięcznie oraz kosztów egzekucyjnych.

Od ustalonych sum obrotu i obliczonych kwot podatku mogą być wnoszone odwołania w następujących terminach: (art. 85 wyżej cytowanej ustawy)

1. przez płatników o których mowa w art. 65 pkt. 2 (przedsiębiorstwa sprawozdawcze) i art 84 dodatkowe wymiary dla wszystkich innych płatników) w ciągu dni czternastu, licząc od dnia następnego po doręczeniu zawiadomienia wzgl. nakazu płatniczego.

2. przez wszystkich innych płatników, najpóźniej do dnia 15 maja 1929 roku.

Doniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia podatku w przepisanym terminie.

Spóźnione odwołania pozostawi Urząd Skarbowy bez rozpatrzenia.

W myśl postanowień art. 66 wyżej cytowanej ustawy wniesienia odwołania nie przysługuje temu płatnikowi, który bez udowodnienia ważnej, a nieuchronnej przyczyny, wbrew przepisów art. 52, 54 i 55 ustawy bądź wcale nie złożył zeznania o obrocie, bądź złożył je po terminie, (kat. I i II handl. i I do V przem.).

Płatnicy, którzy w terminie do d. 25 bm. nie otrzymają nakazów płatniczych mogą zgłaszać się do Urzędu Skarbowego w Wąbrzeźnie (pokój Nr. 6) w celu poinormowania się o wysokości obrotu i ustalonego podatku.

Urząd Skarbowy podatków i opłat Skarbowych w Wąbrzeźnie.
NACZELNIK URZĘDU
Grzywacz.

Z całej Polski.

— **Brodnica.** (Bezczelność niemieckich socjalistów). „Ziemia Michałowska pisze:

O bezczelności nacjonalnej partji socjalistów w Gdańsku jest dowodem nadesłana nam odezwa, którą w tłumaczeniu poniżej podajemy:

„Nad Renem poświęcił swe życie Leon Schlageter, także za ciebie! — W Czechosłowacji walczy cztery miljony Niemców, także za ciebie i twoich! — W Polsce cierpią setki tysięcy najlepszych Niemców, także za ciebie i twoją familję! — W niemieckim Gdańsku podnosi głowę od dnia do dnia bezczelniej polak, a ty co czynisz dla niemieckości? Nic! Ty żyjesz, jakby nigdy nic nie było — A przecież Niemcy stoją znowu w walce, gdyż nieprzyjaciel — ten najgorszy nieprzyjaciel stoi wśród nas! — Nie ścierp tego dłużej, przebudź się".

Jestto odezwa wzywająca na zebranie wszystkich robotników i byłych żołnierzy, gdzie przemawiał członek Reichstagu Göhring. Odezwa mówi sama za siebie — jakie musiało być przemówienie? — trzeba się najwyżej domyśleć.

— **Brody Niemieckie,** pow. Gniew. (Zawalenie się obory). W wiosce naszej zaszedł straszny wypadek przy rozbieraniu obory. W oborze, w czasie jej zawalenia przebywali ludzie i zwierzęta.

Natychmiastowa pomoc — wszczęta przez przełożonego obszaru dworskiego p. Korzeniewskiego — wydobyła z pod gruzów, jedno dziecko robotnika Gołyńskiego zabite — oraz dwoje dzieci rannych oprócz tego kilka osób okaleczonych. Również wydobyto 6 krów zabitych i kilka poranionych. Straty w inwentarzu żywem są dość poważne.

Przyczyną tego nieszczęścia prawdopodobnie była wichura — jaka ostatnio szalała i nadwyrężała znajdującą się w stanie rozbiórki oborę. Na miejsce wypadku zjechała komisja śledcza — złożona sędziego grodzkiego Kurka, dr. Kamińskiego i przedstawicieli policji państwowej.

Zabite dziecko przewiezione zostało do kostnicy w Gniewie.

— **Lublin.** (Czworaczki). We wsi Wola Suchżebrska, oddalonej o 10 klm. od Siedlec, 29 I. Stanisława Pieczyńska wydała na świat czworaczki, jednego chłopca i trzy dziewczynki, z których jedna zmarła. Zdrowie pozostałych dzieci i matki nie pozostawia nic do życzenia. Ta sama Pieczyńska w ubiegłym roku urodziła bliźnięta.

— **Kościan.** (Burza z piorunami). W południe dnia 25 bm. podczas burzy nad okolicą Wilkowa uderzył grom w dom mieszkalny p. Korbasa. Na szczęście nikt z domowników nie doznał poważniejszych obrażeń, gdyż zostali tylko na chwilę ogłuszeni hukiem.

Wiadomości ogólne.

—**Dwuletnie odszkodowanie dla dla policjantów.** Ukazać się mają przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej które przewidują 2-letnie odszkodowanie dla policjantów wzgl. ich rodzin w wypadkach utraty w służbie życia lub nabycia kalectwa przez policjanta. W związku z tem stanie się aktualną sprawa zaopatrzenia tych policjantów, którzy padli ofiarą swej służby przed wejściem w wspomnianego rozporządzenia.

Na każdej wsi będzie łaźnia. Jak się dowiadujemy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych opracowuje rozporządzenie o czystości wsi. Rozporządzenie to nakłada na samorządy gmin wiejskich obowiązek utrzymania w stanie czystości dróg przechodzących przez wsie, przyczem surowo będzie zakazane kopanie jam gnojowych przed budowlami mieszkalnemi. Jednocześnie uregulowane sprawę łaźni na wsi.

ARTYŚCI POZNAŃSCY PRZECIW BRUTALOM.

Poznań, 1. 5. W Teatrze Wielkim odbyło się zebranie artystów scen poznańskich, w sprawie napadu na teatr polski w Opolu.

ZGON ARTYSTKI.

Warszawa 1. 5. Dziś w godzinach przedpołudniowych zmarła znana artystka Teatru Polskiego śp. Cichor-Śliwicka.

Ze wspomnień historycznych.

Posiedzenie Sejmu w dniu 3 maja 1791 roku.

Wśród powszechnego okrzyku: „Prosimy o projekt"! — rozpoczął odczytanie sekretarz Siarczyński.

Zgromadzenie przyjęło projekt konstytucji jednym okrzykiem zapału. Należało wszakże pisać wodze wolnej dyskusji, pozwolić się wygadać opozycji. Otworzył dyskusję sam marszałek Małachowski, wskazując na, konstytucję angielską i amerykańską, z których co najlepszego wzięto, aby do polskiej zastosować formy". Król polecając ze swej strony ustawę jako pożyteczną, zażądał zdania Sejmu w sprawie sukcesji, której opierają się pacta conventa.

Wtedy wstępuje Suchorzewski, wlokąc za sobą małego synka i wołając: „Nie dban o życie, zabije siebie i to moje dziecko tu na miejscu wśród obrad sejmowych, aby nie dożyło niewoli, którą ten projekt krajowi gotuje". Koledzy jego wydzierają mu przestraszone chłopie.

Poseł poznański Mielżyński grozi w niebogłosy protestacją przeciw ustawie. Małachowski wojewoda mazowiecki nazywa ją złamaniem praw dawnych.

Gdy się wrzawa uciszyła, nareszcie zabierają posłowie głosy za i przeciw projektowi. Projekto wanej ustawy bronią kolejno posłowie Ignacy Zakrzewski (z Poznańskiego), Linowski (z Krakowskiego), Stan. Potocki (z Lubelskiego), Zboiński Minejko, Pius, Kiciński, Rzewuski. Posłowie ci rozebrali zręcznie wszystkie strony przedmiotu między siebie, a obdarzeni znakomitą wymową rozwinęli świetnie prawdę, że naród chcąc uchronić się od zguby, powinien wyjść z dawnego bezrządu.

Po tych rozgrzewających przemowach mógł ostatni z mówców zawołać: „Nie wyjdę, dopóki ustawa ogłoszoną nie będzie!" — bo poparł go ogólny okrzyk: „I my nie wyjdziemy!"

Wtedy przemówił król, wzywając marszałka aby rozpatrzył zdanie Izby. Małachowski zawezwał opozycję, aby wstała. Nikt się zrazu nie ruszył, ponieważ opozycja nie chiacała wskazać szczupłości swej liczby. Wtedy poseł inflandzki Zabiełło, zawezwał króla, aby nie zwlekając dłużej, poprzysiągł konstytucję. Tysiączne głosy popierają tę prośbę. Posłowie ruszają się ku tronowi. Wtedy Suchorzewski rzuca się na ziemię i woła: „Po moim trupie!" Z trudem usunięto zagorzalca.

Marszałek po trzykroć zapytywał o zgodę na projekt. Gdy mu zgodny chór odpowiedział, odczytał królowi rotę przysięgi biskup krakowski Turski, a król wśród wielkiej ciszy powtórzył ją za biskupem. Następnie odezwał się król: „Wzywam wszystkich kochających Ojczyznę, niech idą za mną do Kościoła na złożenie Bogu wspólnej przysięgi i dziękczynienia, że nam dopełnić dzieła tak uroczystego i zbawiennego dopełnić dzieła".

Wśród okrzyków zapału ruszył tłum posłów i arbitrów do świątyni św. Jana. Po przysiędze biskup smoliński Gorzyński zaintonował Te Deum laudamus wśród huku dział przed zamkiem.

Po powrocie do Sejmu podpisali posłowie (z wyjątkiem opozycji) ustawę rządową i uchwalili, aby ją wszystkie zaprzysięgły magistratury. Tego samego dnia zaprzysięgła ustawę komisja wojskowa, a nazajutrz skarbowa. Sesja trwała cały dzień.

Spis jamrarków w Województwie Pomorskiem na miesiąc maj 1929 rok.

Wąbrzeźno 7 b. i k.
Swiecie 6 kr. b. i k.
Tuchola 7 kr. b. i k.
Papowo Biskupie pow. Toruń 7 kr. b. i k.
Nowemiasto pow . Lubawa 8 b. i k.
Nowacerkiew pow. Starogard 8 kr., b. i k.
Liniewo pow. Kościerzyna 6 św.
Kartuzy 8 b. i k.
Konarzyny, pow. Chojnice 8 kr., b. i k.
Grudziądz Miasto 10 i 17 b. i k.
Czarze pow. Chełmno 7 b. i k.
Brzezno pow Chojnice 7 b. i k.
Brusy 14 b. k. i św.

Protest prziw wystąpieniu Schachta

W niedzielę 28 kwietnia z inicjatywy p. Wójta Kossobuckiego — Orłowskiego z Mgowa, urządzono w Królewskiej Nowejwsi „Wiec protestacyjny" przeciw zakusom niemieckim i wystąpieniu Schachta w Paryżu z żądaniem zwrotu Pomorza, Śląska o raz Korytarza.

Na wiecu zebrali się b. licznie obywatele parafji w liczbie około 300. Wiec otwarł p. Kossobucki - Orłowski, który w dłuższem przemówieniu wskazał na cel dzisiejszego wiecu, oraz potępił bez czelne żądanie pruskiego rzeczoznawcy z przekona niem, że każdy z obecnych na wiecu gotów jest przelać krew, nie zgodzić się na oddanie chociaż piędzi ziemi Pomorskiej. Następnie przemawiali p. Neumann kier. szkoły, robotnik p. Topolewski i **nauczyciel p. Milewski z Mgowa.**

W wszystkich przemówieniach starano się wykazać bezpodstawność roszczeń niemieckich, oraz przypomniano pokrótce jak to my Polacy czuliśmy się pod batem pruskiem niespełna 10 lat temu.

Następnie uchwalono jednogłośnie rezolucje, którą wysłano do Rządu i p. Wojewody. Treść rezolucji była:

„**Obywatele obwodu Królewska Nowawieś pow. Wąbrzeski Pomorze zebrani na wiecu w dn. 28 kwietnia protestują przeciwko niebywałemu wystąpieniu niemieckiego delegata Szachta, a dotyczącemu naszych granic zachodnich. Proszą Rząd o jaknajenergiczniejsze przeciwstawienie się bezczelnym żądaniom naszego odwiecznego wroga. Przysięgają iż do ostatniej kropli krwi bronić będą każdego skrawka ukochanej ziemi ojczystej.**

Na zakończenie odśpiewano „Rotę". Nastrój wiecu był bardzo podniosły — a z licznego audytorjum nalyeży wnioskować, że bezczelne żądania pruskie dotknęły wszystkich obywateli obwodu. (n).

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno, dnia 2 maja 1929 r.

W wiadomościach „Niemey o napadzie opolskim" wierszu siódmym zaszła omyłka gdzie ma być „opolskim" a nie „polskich. Całe zdanie ma brzmieć. Napad w Opolu dokonany przez nacjonalistów opolskich i za jednym zamachem zatał ślady przybliżenia polsko - niemieckiego

— **Nasza powieść.** W dzisiejszym numerze rozpoczynamy druk nowej nadzwyczaj interesującej powieści pod tytułem **„Drzewo Święte". Po**wieść w dzisiejszym numerze zamieściliśmy a to ze względu na nowych abonentów. Przy okazji przypominamy, że pismo nasze można jeszcze zapisać u pp. listonoszy lub na poczcie ewntl. w administracji naszej przy ulicy Mickiewicza 1. (o).

— **Od Administracji.** Podaję się do wiadomości iż drobne ogłoszenia przyjmuje się tylko **do godz. 10-tej przed południem** w tym dniu, w którym gazeta wychodzi. Ogłoszenia drobne **zapłacone muszą być zaraz!** Prosimy do powyższego się zastosować, gdyż ułatwia to nam pracę. (o).

— **Czy kupiłeś los Polskiej Loterji Państwowej?** Jeżeli nie, to kup zaraz, gdyż jest ich bardzo mała ilość! Kolektura Polskiej Loterji Klasowej — Wąbrzeźno ul. Mickiewicza 1. (o).

— **Uroczyste otwarcie** Teatru Ludowego odbędzie się w czwartek, dnia 9 maja (Wniebowstąpienie Pańskie) w sali hotelu „Dwór Wąbrzeski". Na otwarcie odegrany zostanie wodewil w pięciu aktach pod tytułem „Królowa Przedmieścia. (m).

— **Pierwszy maja** minął w mieście naszem spokojnie. Tu i owdzie pojawiły się ulotki wydane przez socjalistów. Po południu o godzinie 5 tej zapowiedziany został wiec na luksusie, lecz się nie odbył. Z jakich powodów, nie wiadomo.

Przez cały dzień wczorajszy spotkać było można bardzo wiele pijaków. Policja wieła do aresztu niejakiegoś p. Wiśniewskiego z ulicy Polnej, który upił się do nieprzytomności.

Smutne te wypadki zdarzają się w mieście naszem niemal codziennie. Skąd pieniądze na pijaństwo?

— **Wieczór recytatorski p. Kazimiery Rychterównej odbędzie się w sali gimnazjalnej w niedzielę, dnia 5 maja o godz. 8 Specjalnie dla dzieci, p. Rychterówna opowie śliczne bajki.**

Początek o godzinie 4-tej po poł.

Ze względu na doniosły cel imprezy upraszamy Obywatelstwo o grenjalne wzięcie udziału.

— **Strzelanie w Strzelnicy** Czystochlebskiej odbędzie się jutro t. j. 3 Maja, dla Stowarzyszeń P. W. i W. F. Początek strzelania o godzinie 4 tej. Z głoszenia chcących brać udział w stzelaniu przyjmuje na miejscu oficer P. W. i W. F, który kierować będzie strzelaniem.

Po strzelaniu odbędzie się zabawa taneczna w lokalu p. Marasińskiego.

O powyższem wszystkich zainteresowanych zawiadamia Zarząd Koła Podoficerów Rezerwy w Wąbrzeźnie.

RUCH TOWARZYSTW

— **MŁODZIEŻ MĘSKA. Dziś w czwartek o godz. 8-mej wiecz. zbiórka wszystkich członków przed wikaryjką, skąd nastąpi wymarsz z orkiestrą na Plac Luksusowy. Przybycie w mundurkach i czakach pożądane.**

ZARZĄD.

— **Tow. Ludowe** bierze gremjalny udział w pochodzie w dniu 3-go maja. Zbiórka na placu luksusowym. Przybycie wszystkich pożądane.

ZARZĄD.

Baczność!

Zebranie Sekcji Inw. Wojsk Polskich komp. Wąbrzeźno odbędzie się dnia 5 maja 1929 roku w lokalu p. Markuszewskiego przy Rynku, na które wszystkich członków się zaprasza.

W razie niestawienia się przepisowej liczby członków odbędzie się zebranie o pół godziny później na którem nastąpi uzupełnienie zarządu bez wzgl. na ilość członków.

Zarząd.

— **Baczność Podoficerowie Rezerwy.** W czwartek dnia 2 maja 1929 r. o godz. 7,30 wieczorem w lokalu kol. Stępniewskiego zbiórka Podof. Rez. celem wzięcia udziału w capstrzyku. W piątek dn. 3 maja 1929 roku o godz 9-tej rano również w lokalu kol. Stępniewskiego, zbiórka Podof. Rezerwy celem wzięcia udziału w obchodzie Święta Narodowego. O liczne i punktualne przybycie prosi

Zarząd Koła.

— **Baczność Bractwo Strzeleckie Wąbrzeźno.** Bractwo Strzeleckie bierze udział w pochodzie w dniu 3 Maja. Zbiórka o godzinie 9,30 rano na placu luksusowym. Ubiór przepisowy: Kapelusz, mundur strzelecki, spodnie czarne. Doroczne pierwsze strzelanie sezonowe rozpoczyna się 3 Maja od godziny 3-ciej po południu. Wystrzelane będą nast. odznaki. a) odznaka 3 Maja b). odznaka oswobodzenia Pomorza c) pewne nagrody pieniężne. Podczas strzelania, w gmachu strzelnicy dancing. UWAGA: Osobnej kurendy się nie wysyła.

Za Zarząd Głowacki w. prezes.

— Tow. Rzemieślników Samodzielnych, bierze udział w dniu 3 Maja w uroczystym nabożeństwie i pochodzie. Zbiórka członków o godz. 9,45 na placu luksusowym. O liczne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.

— Cech krawiecki bierze udział w dniu 3 Maja w uroczystym nabożeństwie i pochodzie. Zbiórka członków o godzinie 9,45 na placu luksusowym. O liczne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski" B. Szczuka, Wąbrzeźno
Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Szczuka Wąbrzeźno
Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

